

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 43 0 P 222088 24 Rev
Sarajevo, 6.6.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Snježane Malešević, kao predsjednice vijeća, Fatime Imamović i Zlate Džafić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice mlđb. N. O., koju zastupa zakonska zastupnica majka N. O. iz Z., a ovu punomoćnica Galiba Hrvačić - Karačić, advokat iz Sarajeva, Ulica Kulovića broj 1, protiv tuženih: 1. Zeničko-dobojskog kantona, sa sjedištem u Zenici, koga zastupa zastupnik po zakonu Kantonalno pravobranilaštvo Zenica, i 2. Općine Breza, koju zastupa zastupnik po zakonu Općinsko pravobranilaštvo Breza, radi naknade nematerijalne štete, v.s. 3.110,00 KM, odlučujući o reviziji tužene Općine Breza protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 43 0 P 222088 23 Gž od 26.12.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj 6.6.2024. godine, donio je:

P R E S U D U

Revizija se dopušta u pogledu postavljenog pravnog pitanja, usvaja, nižestepene presude preinačavaju u odnosu na tuženog Zeničko-dobojskog kantona, tako da se nalaže tuženim Općini Breza i Zeničko-dobojskom kantonu da solidarno naknade mlđb. tužiteljici nematerijalnu štetu u iznosu od 3.110,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 2.12.2022. godine do isplate i troškove parničnog postupka u iznosu od 1.294,07 KM u roku od 15 dana, koji počinje teći prvog dana nakon dostave prepisa presude tuženim.

U preostalom dijelu revizija se odbacuje.

Odbijaju se zahtjevi parničnih stranaka za naknadu troškova parničnog postupka nastalim u povodu revizije.

O b r a z l o Ź e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Zenici broj 43 0 P 222088 22 P od 13.11.2023. godine odlučeno je:

„Obavezuje se tužena Općina Breza da tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 3.110,00 KM i to: iznos od 340,00 KM na ime pretrpljenih fizičkih bolova, iznos od 570,00 KM na ime pretrpljenog straha, iznos od 700,00 KM na ime naruženosti, te iznos od 1.500,00 KM na ime umanjenja opće životne aktivnosti, zajedno sa zakonskim zateznim kamatom počev od 02.12.2022. godine pa do dana isplate, kao i da tužiteljici nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.294,07 KM, a sve u roku od 15 dana.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa, u iznosu od 1.315,20 KM, kao neosnovan.

Odbija se zahtjev tužiteljice kojim ista od tuženog Zeničko-dobojskog kantona potražuje naknadu nematerijalne štete u iznosu od 3.110,00 KM i to: iznos od 340,00 KM na

ime pretrpljenih fizičkih bolova, iznos od 570,00 KM na ime pretrpljenog straha, iznos od 700,00 KM na ime naruženosti, te iznos od 1.500,00 KM na ime umanjenja opće životne aktivnosti, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama počev od 02.12.2022. godine pa do dana isplate, kao i naknadu troškova postupka u iznosu od 2.609,27 KM, kao neosnovan.

Obavezuje se tužiteljica da tuženom Zeničko-dobojskom kantonu naknadi troškove postupka u iznosu od 480,00 KM, sve u roku od 15 dana.

Odbija se zahtjev tužene Općine Breza za naknadu troškova postupka u iznosu od 1.317,72 KM, kao neosnovan.“

Drugostepenom presudom presude Kantonalnog suda u Zenici broj 43 0 P 222088 23 Gž od 26.12.2023. godine žalbe tužiteljice i tužene Općine Breza su odbijene i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavila tužena Općina Breza pozivom na odredbu iz člana 237. stav 3. i stav 4. tačka 2. Zakona o parničnom postupku navodeći da odluka u ovom sporu zavisi od rješenja pravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni:

- „Na kome je teret dokaza činjeničnih navoda tužbe da su za štetu odgovorni psi lualice, te ko je odgovoran za štetu koju su isti prouzrokovali na privatnom posjedu?“

U odgovoru na reviziju tužiteljica je predložila da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili odbije kao neosnovana.

Za dozvoljenost revizije povodom naznačenog pravnog pitanja ispunjen je pravni razlog važnosti tog pitanja za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni iz razloga što stav drugostepenog suda nije podudaran sa stavom revizijskog suda izraženog u presudi ovog suda broj 65 0 P 459902 21 Rev od 21.4.2022. godine, na koju se revidentica poziva i obrazlaže kao razlog za dozvoljenost revizije i potrebu za ujednačavanjem sudske prakse u vezi sa pravnim pitanjem odgovornosti za štetu nastalu ugrizom psa lualice. Zbog toga je ovaj sud ispitao pobijanu presudu u smislu odredbe iz člana 241. stav 2. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP-a) i odlučio:

Revizija je osnovana u pogledu postavljenog pravnog pitanja.

Predmet spora je zahtjev mldb. tužiteljice za isplatu iznosa od 3.110,00 KM na ime naknade nematerijalne štete koju je pretrpjela ugrizom psa lualice u dvorištu njezine kuće u mjestu Ž..

Nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtjev zasnivajući odgovornost tužene Općine Breza na odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja, Zakona o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona, Zakona o principima lokalne samouprave i Zakona o obligacionim odnosima².

¹ Službene novine F BiH broj 53/03,73/05,19/06 i 98/15

² Službeni list R BiH broj 2/92, 13/93 i 13/94, Službene novine F BiH broj 29/93 i 42/11

Pravilan je stav nižestepenih sudova da je za predmetnu štetu odgovorna Općina Breza, kao lokalna zajednica, ali je materijalno pravo pogrešno primijenjeno kada je otklonjena odgovornost tuženog Zeničko-dobojskog kantona.

Odredbom člana 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine³ propisano je da lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Članom 3. citiranog zakona propisano je da se lokalna samouprava organizira i ostvaruje u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave, a izvršavaju je organi lokalne samouprave i građani, u skladu sa Ustavom i zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Članom 4. istog zakona propisano je da je općina jedinica lokalne samouprave koja je na osnovu ispunjavanja propisanih kriterija uspostavljena zakonom.

Članom 8. stav 3. istog zakona propisano je da u vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave, između ostalih, posebno spada zaštita životinja.

Odredbom člana 2. tačka k) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja⁴ određen je pojam “napuštena životinja”, na način da je to kućna životinja koju je vlasnik svjesno napustio.

Odredbom člana 7. stav 1. istog zakona propisano je da je napuštenim i izgubljenim životinjama potrebno osigurati adekvatan smještaj i veterinarsko-zdravstvenu pomoć.

Odredbom člana 28. citiranog zakona propisani su uslovi za osnivanje skloništa za životinje, na način da je u stavu 4. propisano da sklonište za životinje osniva fizičko ili pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet.

Odredbom člana 30. tačka a) istog zakona propisano je da se skloništa i higijenski servis finansiraju iz budžeta entiteta, kantona, gradova i općina.

Odredbama člana 6. Zakona o komunalnim djelatnostima ZDK⁵ propisano je da općine obezbjeđuju obavljanje komunalnih djelatnosti određenih ovim zakonom, u koje između ostalih spadaju i kafilerijske usluge (poslovi uklanjanja pasa lualica, eutanazije i neškodljivo uklanjanje životinjskih leševa sa javnih površina).

Iz citiranih odredaba proizilazi da je općina, kao jedinica lokalne samouprave, odgovorna za štetu uzrokovanu od psa lualice, jer je u smislu ovih odredaba dužna da zaštiti životinje, osniva sklonište za životinje i uklanja pse lualice sa javnih površina.

Pas lualica predstavlja opasnu stvar, te za štetu koju počini, a nije utvrđen vlasnik, odgovara općina po odredbi iz člana 174. ZOO.

Međutim, u smislu citiranih odredaba Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, te odredaba Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja proizilazi da je i kanton,

³ Službene novine F BiH broj 49/06

⁴ Službeni glasnik BiH broj 18/09

⁵ Službene novine ZDK broj 17/08

pored jedinice lokalne samouprave u okviru tog kantona također odgovoran za štetu nastalu kao posljedica napada od psa lualice.

Naime, pitanje uklanjanja pasa lualica sa javnih površina ne treba posmatrati isključivo kao komunalnu djelatnost, nego da ovaj problem treba sagledavati i sa aspekta zaštite životinja. Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja ne propisuje ko odgovara za štetu koju naprave napuštene životinje, niti ko je dužan da sa ulica skloni napuštene životinje, ali određeno propisuje ko osniva sklonište za životinje, pa pored jedinica lokalne samouprave i kanton, kao i da nadležni organ kantona, pored organa grada ili općine izdaje dozvolu za formiranje skloništa za životinje, na osnovu uputstva koje propisuje nadležno ministarstvo, te da se skloništa finansiraju i iz budžeta kantona. To znači da se odgovornost za nastalu štetu ne može cijeliti samo na odredbama Zakona o komunalnoj djelatnosti ZDK, prema kojima obavljanje kafilerijskih usluga obezbjeđuje općina.

Primjenom oba navedena Zakona može se ostvariti odgovornost i ljudi za zaštitu i dobrobit životinja, posebno odgovornost kantona i općine u vezi sa vršenjem poslova od općeg interesa, u predmetnom sporu za štetu koja nastane nevršenjem ili neredovnim vršenjem usluga koje vrše komunalnu djelatnost ili drugu sličnu djelatnost od opšteg interesa. Djelatnost tuženog kantona je vezana za djelatnost stvaranja uslova za obavljanje komunalnih djelatnosti, pa je i kanton odgovoran za štetu koju trpi tužiteljica, solidarno sa tuženom općinom.

Kako pravni stav drugostepenog suda nije podudaran sa pravnim stavom revizijskog suda, koji je izražen u presudi broj 65 0 P 459902 21 Rev od 21.4.2022. godine, to je ocijenjeno da je drugostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev u odnosu na tuženi kanton, zbog čega je u reviziji naznačeno materijalno-pravno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni u smislu odredbe člana 237. stav 4. tačka 2. ZPP-a, pa je reviziju valjalo dopustiti, usvojiti i drugostepenu presudu preinačiti na način kao u stavu prvom izreke ove presude temeljem odredbe člana 250. stav 1. ZPP-a.

Odluka o troškovima revizijskog postupka temelji se na odredbi člana 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP-a jer je tužiteljica uspjela u ovoj parnici. Troškovi koje je imala u postupku detaljno su navedeni i obrazloženi u prvostepenoj presudi, koje u cijelosti prihvata i ovaj sud. Tužena općina je uspjela u sporu u razmjerno neznatnom dijelu, a troškovi sastava odgovora na reviziju nisu bili potrebni za vođenje parnice, zbog čega je odbijen zahtjev tužiteljice i tužene općine za naknadu troškova revizijskog postupka-član 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 3. i 387. stav 1. ZPP-a.

Rok za izvršenje činiidbe određen je saglasno odredbi iz člana 179. stav 1. i 3. u vezi sa članom 433. stav 4. ZPP-a. ZPP-a.

U odnosu na preostali sadržaj revizije, koji se odnosi na odgovornost tužene Općine Breza i visinu dosuđene nematerijalne štete, revident nije naznačio procesno -pravno ili materijalno-pravno pitanje u smislu odredbe člana 237. stav 3., 4. i 5. ZPP-a, niti izložio razloge važnosti eventualnih pitanja za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, zbog čega je u tom dijelu reviziju valjalo odbaciti primjenom odredaba iz člana 247. stav 4. u vezi sa stavom 1. ZPP-a.

Predsjednica vijeća
Snježana Malešević,s.r.